

1. Същност и обхват на приходите катообектна отчитане

Приходите представляват паричните постъпления на застрахователя от осъществяваната застрахователна дейност. “Брутният входящ поток от стопански ползи в резултат на обичайната дейност се разглежда като “приход” в случай, че тези постъпления водят до увеличения в собствения капитал...” Особеното при застраховането е, че моментът на признаването на икономическите ползи не е при сключването на застрахователния договор, а при получаването на паричния поток от него. Това дава отражение върху счетоводното отчитане на приходите.

Размерът на приходите зависи от обема на основната застрахователна дейност (броят и размерът на сключените застрахователни договори) Той обхваща приходите от сключените застрахователни, съзастрахователни и презастрахователни договори, приходите от продажба на активи и предоставяне на услуги, финансовите приходи и извънредните приходи.

Основен източник на приходи от застрахователната дейност са постъпленията, които се реализират по пряко застраховане за съответния отчетен период. Чрез тях се създава паричният застрахователен фонд, с чиято помощ застрахователят осъществява застрахователната си дейност.

Основният източник на приходи по пряко застраховане е **застрахователната премия**. Тя представлява плащането на застрахования към застрахователя, срещу което възниква задължение на последния да поеме отговорност за определени рискове и да заплати на застрахования или на трето ползващо се лице застрахователно обезщетение или застрахователна сума, при настъпване на застрахователен случай, както и да посрещне текущите си разходи при осъществяването на застрахователната дейност. Застрахователната премия е “цената” която застрахованият следва да заплати на застрахователя срещу отговорностите, които последният поема със застрахователния договор. Тя се определя в процент от застрахователната сума за цялата застрахователна съвкупност, а не за отделния застрахован. Застрахователната премия може да се установява и в парично изражение като абсолютна величина за отделни видове застраховки.

ОТЧИТАНЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРЯКО ЗАСТРАХОВАНЕ

Приходите от преки застрахователни операции се отчитат чрез сметките към група 76 “Приходи от пряко застраховане”
Всички сметки са активни операционно-резултатни. Чрез тях текущо през отчетния период се осигурява отчетна информация за получените приходи по пряко застраховане. Сметките се кредитират с начислените или постъпилите приходи по пряко застраховане. Те се дебитират при приключване, в края на отчетния период.
Сметките от гр. 76 “Приходи от пряко застраховане”, както и другите сметки за приходи от застрахователната дейност, имат характер на събирателно-разпределителни, защото събраните приходи по пряко застраховане се приключват чрез директно отнасяне в увеличение на финансовия резултат срещу кредитиране на сметка 123 “Печалби и загуби от текущата година”. Извършените административно-управленски разходи, отразени по сметките от група 61 “Разходи за основна дейност” по видове застраховки, се отнасят в намаление на приходите по пряко застраховане. Сметките от гр. 76 могат през отчетния период да се дебитират при връщане на застрахователни премии, поради предсрочно прекратяване на застрахователен договор с предизвестия, при връщане на неправилно

изчислени или надвнесени застрахователни премии, комисионни, такси и други през текущата година, и др.

Счетоводните записвания , които се съставят за осчетоводяване на застрахователните операции във връзка с получаването и начисляването на приходите са:

1. За постъпилата застрахователна премия от застрахователните брокери и агенти за сключени застраховки:

*Дебит сметки от гр. 50 "Парични средства"
Кредит сметка 485 "Разчети със застрахователни*

посредници"

2. За начисляване на събраната застрахователна премия като приход от застрахователните брокери и агенти:

Дебит сметка 485 "Разчети със

застрахователни посредници

Кредит сметка 761 "Приходи от премии по

застраховането"

3. За възстановяване на застрахованите на неправилно събрани премии, върнати премии, при предсрочно прекратяване на договора през текущата година:

Дебит сметка 761 "Приходи от премии по застраховането"

Кредит сметка гр. 50 Парични средства

4. За начисляване на вземането от застрахователния посредник за съответствата комисионна на върната премия:

Дебит сметка 485 Разчети със

застрахователни посредници

Кредит сметка 664 Разходи за комисионни по

застраховането

5. За удържане на неиздължените на падежа разсрочени премии по застраховането или изплащане на суми на застрахованите:

Дебит сметка 661 Разходи за суми по застраховането

(с размера на определеното застр.обезщетение или сума)

Кредит сметка 761 Приходи от премии по застраховането

(с неиздължената от застрахования премия по застраховането)

Кредит сметка от гр. 50 "Парични средства"

(с изплатеното застр. обезщетение или суми на застрахования)

6. За постъпилата премия по застраховането на директно сключени застраховки със застрахованите от структурните звена на застр.дружество

Дебит сметка гр. 50 Парични средства

Кредит сметка 418 Клиенти по застраховане

7. За начисляване на събраната премия по застраховането за директно сключени договори със застрахованите като приход, на основание на данните от отчета за сключените застраховки от структурните звена за периода:

Дебит сметка 418 Клиенти по застраховане

Кредит сметка 761 "Приходи от премии по

застраховането

8. За приключване на сметка 761 Приходи от премии по застраховането, в централното управление на застрахователното дружество в края на отчетния период:

При директно отнасяне на приходите към финансовия резултат:

Дебит сметка 761 "Приходи от премии по застраховането"

Кредит сметка 123 Печалби и загуби от текущата година"

При прилагане на метода за съпоставяне на приходите с разходите:

Дебит сметка 761 Приходи от премии по застраховането

Кредит сметка 661 Разходи за суми по застраховането

Дебит сметка 482 Разчети по съзастраховане

Кредит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

Кредит сметка 768 Приходи от съзастраховане

2. За получените начислени комисионни и такси по съзастрахователен договор

Дебит сметка 503 Разпл. сметка в левове

Кредит сметка 482 Разчети по съзастраховане

3. За начисляване на вземането от отстъпена премия от водещия съзастраховател за посрещане на риска по съзастрахователния договор: Дебит сметка 482 Разчети по съзастраховане

Кредит сметка 762 Приходи от комисионни и

такси

Кредит сметка 768 Приходиот

съзастраховане

4. За отчитане на получената отстъпена премия от водещия съзастраховател по съзастрахователния договор:

Дебит сметки от рг.50 Парични средства

Кредит сметка 482 Разчети по съзастраховане

5. За начислените като приходи вземания от посреднически и други такси от застрахователи:

Дебит сметка 481 Разчети по предстоящи плащания

Кредит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

6. За отразяване на получени посреднически и други такси от чуждестранни и местни застрахователи:

Дебит сметки от гр. 50 Парични средства

Кредит сметка 481 разчети по предстоящи плащания

7. За начислени или получени други комисионерски възнаграждения по пряко застраховане:

Дебит сметки от раздел 4 "Сметки за разчети" или гр. 50 Парични средства

Кредит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

8. За приключване на сметка 762 Приходи от комисионни и такси в централното управлениена застрахователното дружество, в края на отчетния период:

ПРИ директно отнасяне на приходите към финансовия резултат:

Дебит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

Кредит сметка 123 Печалби и загуби от текущата година

При прилагане на метода за съпоставяне на приходите с разходите: при положителен резултат от вида застраховка Дебит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

Кредит сметка 664 Разходи за комисионни по застраховането

Кредит сметка 123 Печалба и загуби от текущата година

При отрицателен резултат от вида застраховка:

Дебит сметка 762 Приходи от комисионни и такси

Дебит сметка 123 Печалби и загуби от текущата година

Кредит сметка 664 Разходи за комисионни по застраховането

ОТЧИТАНЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ РЕГРЕСИ

“Регрес” е правото на застрахователя да възстанови извършеното от него застрахователно плащане от застрахования или от трето лице, което е частично или изцяло отговорно за вредата. Приходите от регреси обхващат постъпленията от възстановени застрахователни плащания от трети лица по регресни вземания и искове срещу тях, както и придобитото право от застрахователя върху застрахования обект абандон при извършени

застрахователни плащания при застрахователни събития. Това не са приходи по пряко застраховане, а представляват възстановяване на извършени разходи по пряко застраховане. Използва се за отчитане сметка 764 Приходи от регреси. Сметката се кредитира през отчетния период за отразяването на начислените приходи от регреси, а се дебитираща в края на отчетния период при годишното приключване.

Аналитичното отчитане се организира по видове застраховки, контрагенти, от които постъпват вземания.

Счетоводните записвания, които се съставят за отразяване на приходите от регресни вземания са:

1. За начислените приходи от регресни вземания:

Дебит сметка 481 Разчети по предстоящи плащания

Дебит сметка 489 Други разчети по застраховане, съзастраховане и презастрахован

Дебит сметка 498 Други дебитори

Кредит сметка 764 Приходи от регреси

2. За отразяване на получените суми от регресни вземания:

Дебит сметка гр.50 Парични средства

Кредит сметка 481 Разчети по предстоящи плащания

Кредит сметка 489 Други разчети по застраховане, съзастраховане и презастраховане

Кредит сметка 498 Други дебитори

3. За отразяване на придобитото право от застрахователя върху застрахования обект чрез абандон:

Дебит сметки от група 20 ДМА

Кредит сметка 764 Приходи от регреси

4. При приключване на сметка 764 в централното управление в края на отчетния период При директно отнасяне на приходите към финансовия резултат:

Дебит сметка 764 Приходи от регреси

Кредит сметка 123 Печалби и загуби от текущата година

При прилагане на метода за съпоставяне на приходите с разходите:

Дебит сметка 764 Приходи от регреси

Кредит сметка 661 Разходи за суми по застраховането

За паричните постъпления по регресни иски се съставят статията:

Дебит сметки от група 50 Парични средства

Кредит сметка 661 Разходи за суми по застраховането

Съставя се сторнировъчно червено записване за коригиране на кредитните обороти на сметка 661

661/661 червено

5. За приключване на сметка 764 Приходи от регреси в поделенията на застрахователното дружество

Дебит сметка 764 Приходи от регреси

Кредит сметка 431 Вътрешни разчети между ЦУ и поделенията

Отчитане на приходите от освободени технически резерви